

Ingen begærede Ordet.

Lovforslagets Indhold (se Tillæg C.)
og dets *Overgang til tredje Behandling*
vedtoges uden Afstemning.

Man gik til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Aktieselskaber.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3959 ff.)

Formanden: Ved at sætte denne Sag under Forhandling skal jeg bemærke, at jeg vil finde det naturligt, om Talerne ogsaa ville omtale den næste Sag paa Dagsordenen, Forslag til Lov om Kommanditaktieselskaber, der er saa nær beslægtet med det nu foreliggende Forslag.

Sagen sattes til Forhandling.

Bramsen: Der findes, ogsaa her i Landet, fra gammel Tid visse Selskaber, hvis Medlemmer hæfte med deres hele Formue for Selskabets Forpligtelser i Forhold til deres Aktiebeløb; men for disse Selskaber skal det foreliggende Lovforslag ikke gælde. Det omfatter nemlig kun Selskaber, hvis Medlemmer hæfte med den ved deres Indskud dannede Selskabsformue, og som deltage i Overskud eller Tab i Forhold til deres Andel i Grund- eller Aktiekapitalen. Det er jo den moderne Form for Aktieselskaber; den er et Udslag af en økonomisk Fornødenhed, hvorved det bliver muligt at sætte Foretagender i Gang, som ellers vilde overstige den enkeltes Kræfter, og hvorved altsaa ogsaa mindre velstaaende Folk sættes i Stand til at deltage i indbringende Forretninger, idet de vove, hvad de mene at turde tillade sig at vove, uden at være forvovne. De unddrage samtidigt ved denne Deltagelse deres Midler fra deres egen Disposition, og de gøre det paa en varigere Maade, end de f. Eks. vilde gøre det ved at indsætte Pengene i en Sparekasse. Ud fra dette Synspunkt kan det jo endogsaa siges, at det er en særdeles god Opsparingsmaade at anbringe sine Midler efter en vel overvejet Maalestok i Aktieselskaber. Det er ikke mindst her i Danmark, hvor

der jo ikke er meget store eller overmaade mange store Formuer, medens der maa siges at være en almindelig Velstand, at Aktieselskabers Dannelse findes naturlig og nødvendig, i alt Fald hvor Talen er om store Foretagenders Iværksættelse. Men det er især i 2 Retninger, at Aktieselskabsformen har sin væsentlige Skyggeside. Det er for det første i Henseende til Aktieselskabers Kreditorer, hvis Ret bliver begrænset til den indbetalte Aktiekapital, med Tillæg af de muligvis henlagte Reservemidler. Naar en Mand ellers i det daglige Liv, og ikke mindst i Forretningslivet, paadrager sig Gæld, indgaar Forpligtelser af pengelig Art, saa hæfter han for disse Forpligtelser med sin hele Formue, med alt, hvad han overhovedet ejer; men som Aktionær i et Aktieselskab har han netop frigjort sig for dette Ansvar overfor Aktieselskabets Gæld og hæfter kun i et begrænset Omfang, nemlig med den Kapital, som han er indtraadt som Deltager i Virksomheden med. Selv om man er nok saa rig, vil man ikke kunne komme til at hæfte udover den Andel, man er indtegnet for. — Det er med denne Begrundelse, at man har anbefalet en Lovbeskyttelse overfor Aktieselskaber for at opnaa den bedst mulige Bevarelse af den Aktiekapital, hvis Tilstedeværelse er Grundlaget for Selskabets Sikkerhed og derfor ogsaa for den Tillid, som Kreditorer skænker dem. — Man antager dernæst, at ogsaa Aktionærerne have Krav paa en særlig Beskyttelse. Jeg mener dog, at dette mindre kan begrundes ad logisk Vej end ved rent praktiske Erfaringer i det økonomiske Liv. Man har begrundet Aktionærernes Beskyttelsesret derved, at de ikke blot have givet Afkald paa Dispositionen over deres egne Midler, men at de samtidig have overdraget Dispositionen til andre Personer, som ofte selv ikke ere i nogen væsentlig Grad, og muligvis slet ikke, interesserede i det økonomiske Resultat af den Virksomhed, Talen er om, og endvidere ved, at netop den begrænsede Kapital, som et Aktieselskab repræsenterer, kan friste Lederne for et Aktieselskab til vovelige og letsindige Foretagender, og at man derfor maa kunne begrunde et Krav om at beskytte Aktionærerne paa den Maade. Det forekommer mig nu, at derimod kan indvendes, at dette var Aktionærerne bevidst, da de indtraadte som Aktionærer, der netop er Folk, som ønske at afgive Dispositionen over deres egne Midler til andre og stole paa den Forvaltning, som disse ville gøre af deres Midler. De gøre det af Hensyn til en for-